

Nopea muutos haastaa tietoammattilaiset

Päivikki Karhula

Lontoon Online Information –konferenssi oli tänä vuonna runsas ja antoisa sekä tapahtuman virallisen ohjelman että näyttelyn osalta. Tapahtuman keskeisinä teemoina käsiteltiin mm. kirjastojen huonontuvaa taloustilannetta, teknologiakehityksen trendejä, semanttisen webin alueella tapahtuvaa kehitystä sekä tiedonhaun ja sosiaalisen median uusia sovelluksia. Ehkä keskeisimmäksi tuntumaksi jäi näillä kaikilla alueilla vastaan tuleva nopea muutos – talous, teknologia ja käyttäjien muuttuva suhde tiedonhallintaan haastavat tietoammattilaiset myös nopeaan uudistumiseen.

Tiukentuvan talouden uudet ideat

Kirjasto- ja informaatioalan taloustilannetta käsiteltiin useammassa esityksessä sekä kirjastojen että informaatioalan yrittäjien näkökulmasta. Vaikka talouden näkymät eivät olekaan valoisat, siitä oli tarjolla hyviä ja huonoja uutisia sekä ideoita siihen, mistä säästöjä voisi löytyä ja mistä ei kannattaisi säästää.

– Ajatelkaa taloutta siitä näkökulmasta, mitä 25 % vähennys budjetissanne tarkoittaisi seuraavalle 5 vuodelle, ehdotti amerikkalainen informaatioalan konsultti, *Mary Ellen Bates*.

Bates rohkaisi myös palvelujen ulkoistamiseen ja varoitti sitoutumasta jatkotilauksiin tai muihin kiinteisiin ja pitkäaikaisiin kustannuksiin. Kaikesta ei kuitenkaan kannata hänen mukaansa säästää. – Älkää poistako käytöstä keskeisiä työvälineitä tai niitä resursseja, joilla tehdään lisäarvoa, varoittaa Bates.

Batesin 25 % vähennyksen ajatusmalli on kova, mutta auttaa ehkä varautumaan melko huonoihin vaihtoehtoihin talouden taantumassa. Tilanne ei välttämättä ole Suomessakaan kovin paljon parempi, sillä julkishallinnon eri toimialueille kohdistuvia leikkauksia vaikuttaisi olevan tuloissa lisää tulevana vuosina.

Muut Batesin vinkit tuntuvat osin arveluttavilta – trendikkäiden kustannustenlaskukeinojen suhteen pitäisi käyttää myös tervettä järkeä. Esimerkiksi ulkoistaminen ja hyvistä työntekijöistä tinkiminen saattaa tuottaa surullisempaa jälkeä organisaatiolle kuin pelkkiä budjetin lukuja käsittelemällä voisi päätellä, eikä välttämättä tule pitkällä tähtäimellä edes edullisemmaksi. Ulkoistaminen tosin, on ilmeisen laajalti jo tapahtunutta kehitystä esimerkiksi amerikkalaisissa erikoiskirjastoissa (SLA Alignment project, 11/2009).

Tehokkuuteen, halpuuteen ja uusiin teknologioihin sijoitetaan

Anthea Strategos tarkasteli taloutta yritysmaailman näkökulmasta. Kiinnostava yksityiskohta hänen esityksessään oli, että mainontaan sijoittaminen ei ole merkittävästi vähentynyt viime vuosien aikana, vaikka talous on muutoin laajalti kääntynyt taantumaan.

Raha virtaa myös edelleen tiettyihin kohteisiin. Yritykset ja tuotteet, jotka ovat markkinajohtajia, tuottavat organisaatiot ja työntekijät sekä halvemmat tai käyttäjien tuottavuutta parantavat palvelut ovat voittajia. Sama koskee tekno-

Kuvaaja: Päiviikki Karhula

Näyttelyn tarjonnassa kiinnostivat uudet tiedon jalostamisen ja analyysin välineet

logian lupaavia alueita. Sosiaalinen media, mobiilipalvelut, reaaliaikaisen datan ja prosessien hallinnan teknologiat sekä tulossa olevat teknologiat (”emerging technologies”) ovat aloja, joihin sijoitetaan.

Nyt sijoitetaan siis lisääntyvään tehokkuuteen, halvempaan tuotantoon sekä uusiin automaatiota syventäviin teknologioihin ja vahvistetaan niiden asemaa, jotka ovat markkinoilla vahvoilla. Vaikka onkin ilahduttavaa, että joillakin sektoreilla menee hyvin huonoina aikoina, edellä mainitut teemat kehitystrendeinä kuulostavat myös osin huolestuttavilta. Mihin saakka tehokkuutta ja halvala tuottamista voidaan lisätä?

Teknologiakehityksen trendit

Teknologiakehityksen trendeihin liittyen Sirsi –kirjastojärjestelmän innovaatiojohtaja *Stephen Abram* toi areenalle melkoisen määrän käsitteitä, joiden ympärille hän näkee rakentuvan uudenlaisen tietoympäristön.

Open –alkuisia teemoja Abram pitää eräänlaisina megakäsitteinä – open access, open source, open data, open architecture... Hän yhdistää uudet avoimuuden käsitteet mm. uuteen informaatioarkkitehtuuriin, pilvitekologiaan ja avoimiin rajapintoihin, joiden myötävaikutuksella rajat tietojärjestelmien väliltä ovat katoamassa. Taus-tavaikuttajana hän pitää myös sosiaalisen median ympäristöä, jossa tietoa halutaan yhä suu-

remmassa määrin käyttää ja yhdistellä vapaasti eri lähteistä.

Abram ennakoii teknologian kehityksen johtavan edelleen mullistaviin muutoksiin. – Varau-tukaa eksponentiaaliseen muutokseen, kehottaa Abram. – Se tulee olemaan sosiaalinen, hallin-nollinen, teknologinen ja käyttäjäpohjainen ja se toteutuu globaalin kilpailun ympäristössä. Dra-maattisen muutoksen vauhdittajina Abram nä-kee koko joukon nykyisiä ja uusia teknologioita - langaton verkko, mobiililaitteet, robotit, nano- ja geenitekologia, aivotutkimus, digitoidut ai-neistot, musiikki ja videot - joiden yhdistelmistä verkossa on syntymässä jotain uutta.

Sosiaalinen media ja ubiikkiympäristö yhdistyvät

Abram esittää myös oman teknologiareseptinsä tuleville vuosille. Hänen menestysstrategiaansa kuuluvat mm. pilvitekologia, avoimet rajapin-nat, avoin data, mobiililaitteiden ja visuaalisuuden hyödyntäminen, linkit sosiaaliseen mediaan, ulkoisen ja sisäisen tiedon yhdistely, mittauksen ja analyysien hyödyntäminen, käyttäjä- ja kontekstikeskeisyys sekä personointi. Nämä mukailevat suurelta osin ominaisuuksia, joita uudet tekno-logiat ja tietoteknologiayritykset ovat seuraavas-sa vaiheessa tarjoamassa.

Se, mitä Abram mainitsemilla teknologioil-la ja open- alkuisilla käytännöillä saadaan aikaan

on yhdistelmä sosiaalista mediaa ja ubiikkiympäristöä. Käytännössä se tarkoittanee sellaisen verkkomaailman rakentamista, joka yhä suuremmissa määrin yhdentyy, jos rajat järjestelmien väliltä purkautuvat ja data ja sovellukset ulkoistetaan ”pilveen”. Organisaatioiden ja käyttäjien tuotama data tulee myös laajemmin kerättäväksi ja jaettavaksi, mutta myös yhdisteltäväksi ja analysoitavaksi. Robottien ja sähköisten palvelujen laajempi hyödyntäminen merkitsevät myös palvelujen ja prosessien tulemissa yhä syvemmin automatisoituiksi.

Tietotyön uudet mahdollisuudet tunnistettava

Kirjasto- ja tietopalvelutyö tulee yhä voimakkaammin haastetuksi monelta suunnalta. Talouden taantuma, palvelujen ulkoistaminen, helposti saatavilla olevat digitaaliset aineistot ja tiedonhaku Internetistä vähentävät perinteisten kirjasto- ja tietopalvelujen tarvetta. Lisäksi uudet käyttäjäryhmät alkavat hakea ja käyttää tietoa uusilla tavoilla – uudella sukupolvelle on erityisen hyvät tiedonkeruun taidot ja uudenlaiset lukutavat.

Peter Griffiths tarkasteli tilannetta Britanniassa. Myönteistä on se, että kirjastot ovat hyvin esillä ja niillä on vaikutusvaltaa. Britanniassa työtä on tehty mallikkaasti esimerkiksi tuottamalla julkishallinnon tietojohdantamiselle ja tiedonhallinnalle hallituksen toimesta strategia, Information Matters (<http://www.nationalarchives.gov.uk/documents/information-matters-strategy.pdf>). Griffiths muistuttaa myös siitä, että ajatus paikallis- ja hallintoa tukevista tietopalveluista on Britanniassa esitetty jo 1970-luvulla.

Griffitsin mukaan kirjastoalan kriisiytyminen ei ole uutta, vaan sitä on tapahtunut 1970-luvulta alkaen. Toiveita herättävää on myös se, että alalla on aiemminkin kyetty vastaamaan erilaisiin muutospaineesiin.

Peter Griffiths hakee vastausta meneillään oleviin haasteisiin tietoammattilaisten roolin uudelleen jäsentämisestä. - Tietotyön alaa tulisi laajentaa ja

uuden työn mahdollisuudet ja roolit olisi osattava tunnistaa, toteaa Griffiths.

Viestit selkeäksi päätöksentekijöille

Työn tulevaisuus ei kuitenkaan kaikilta osin ole työntekijän omissa käsissä. Palveluiden johtajat ja päätöksentekijät kaipaavat lisääntyvässä määrin perusteluja sille, miksi palvelu on olemassa sekä seurantatietoa palvelujen tuottavuudesta. Päätöksentekijöiden perusteluihin vaikuttavat myös muut tekijät: voidaan uskoa käsitykseen, että kirjastoja ei tarvita, koska on Internet tai erilaiset organisaatioissa liikkeellä olevat huhut tai näkemykset voivat saada painoa.

Kirjastojen ja tietopalvelujen tulisikin saada itsensä ymmärretyksi päätöksentekijöillä ja osata puhua heidän kieltään. Raportointimalleissa olisi kehittämistä ja organisaation tuloksista tulisi raportoida innovatiivisilla tavoilla, joilla saadaan konkreettiset hyödyt esille. Eräs keskeisiä kysymyksiä, johon olisi myös osattava vastata perustellusti, on se, miksi Google ja Internet eivät riitä täyttämään asiakkaiden tiedontarpeita.

Tilastojen tukeen kirjasto- ja tietopalvelutyön hyödyn osoittamisessa ei nykyisellään olla tyytyväisiä. Tietotyön tuottavuudelle ja vaikuttavuudelle onkin ollut ilmeisen vaikea löytää yleisesti hyödynnettyjä mittareita. Erityisesti kaivattaisiin positiivisen vaikutuksen ja uusien työalueiden piiriin ulottuvia mittareita. Käyttäjätutkimusten paradoksi näyttäisi olevan siinä, että käyttäjät ovat palveluihin tyytyväisiä hyvin erilaisissa olosuhteissa, eivätkä välttämättä havaitse sitä, mitä puuttuu.

Bob De-Laney (Lexis Nexis) tarjosi myös muita ideoita siihen, miten tietoammattilaiset voisivat parantaa asemiaan suhteessa päätöksentekijöihin. Riskit kirjaston välittämän tiedon puuttumisesta tulisi tunnistaa ja osata ”kertoa kaikille, jotka välittävät kuunnella”.

Johdolle tulisi tarjota sopivalla tavalla jalostettua tietoa päätöksenteon tueksi. Eikä tavoitteissa ja yhteyksien luomisessa kannata pitää matalaa profiilia, vaan tähdätä korkealle.

Sosiaalinen media tulee tietopalvelutyöhön

Victor Camlekin näkökulma kuvasi tietoammattilaisen työtä päätöksenteon tietotuessa yrityksen tietopalvelussa, erityisesti kilpailijatiedon haussa (Competitive Intelligence). Camlek korosti myös sitä, miten tärkeää on henkilösuhteiden ja asiantuntijaverkoston kautta saadun tiedon ja sosiaalisen median tarjoaman tiedon hyödyntäminen kirjallisten lähteiden rinnalla.

Camlekin mukaan tietoasiantuntija liikkuu erilaisilla tiedon alueilla (facts, fables and folly). Huomionarvoiset huhut tai ”kentän käsitykset asiasta” täydentävät faktoja, mutta niiden arvoa on osattava punnita. Tiedon luotettavuuden arviointi (validation) onkin hänen mukaansa tulossa keskeiseksi tietoammattilaisen taidoksi.

Sosiaalisen median aluetta Camlek pitää monella tapaa arvokkaana. Se tuo tarjolle etenkin yrityksille kilpailijoista senlaatuista tietoa, jota aiemmin ei ollut yleisesti saatavilla. Sosiaalinen media auttaa mm. tunnistamaan keskeiset toimijat ja asiantuntijat ko. aihealueella tai tiettyssä organisaatiossa. Kuitenkin, tiedon luotettavuuden ja luonteen arviointi on keskeistä sen hyödyntämisessä.

Camlek kuvasi erityisen hyvin tietopalvelutyössä tarvittavia ominaisuuksia, joissa perinteisen tiedonhaun ja tulosten arvioinnin rinnalle on tullut tiedon muuntaminen ja analysointi toimivaan muotoon päätöksentekijöille. Hänen näkee tietotyön myös ammattikuvan muokkaamisena. Sen kannalta merkittävää on rakentaa tietoammattilaisen roolia ”luotettuna neuvonantajana”, joka kykenee saamaan aikaan organisaatiossa luottamusta toimimalla eettisenä, objektiivisena ja luotettavana tiedonvälittäjänä.

Huomionarvoista Camlekin esittämässä toimintamallissa on yhä laajempi sosiaalisen median ja asiantuntijaverkoston tarjoaman tiedon hyödyntäminen. Niissä esitettyjä tietoja ei oteta välttämättä faktoina, mutta niissä esitetyt tulokset ja päätelmät saattavat tuottaa asiaan lisäarvoa. Lisäksi tietopalvelutyö nähdään myös

vaikuttamistyönä, jossa erityisesti päättäjien kannalta mielenkiintoiset seikat kannattaisi nostaa esille ja raportoida asioita sellaisissa yhteyksissä ja sellaisilla tavoilla, jossa ne tosiasiallisesti tulevat huomioituksi.

Käyttäjän konteksti vaikuttaa tiedonhakuun

Ricardo, Baeza-Yates kuvaili esityksessään seuraavan sukupolven tiedonhakua. Se, miten tiedonhaku ymmärretään prosessina, on muuttumassa pohjia myöten. Lähtökohdaksi on tulossa automatiikan syvempi hyödyntäminen, jolla jäljitetään käyttäjien intentioita, pyritään hyödyntämään sosiaalisten verkostojen tuottamaa tietoa ja kokoamaan tietoa yhteen (*aggregation*) sekä personoimaan vastaukset käyttäjälle.

Käyttäjän tarpeisiin halutaan siis vastata suoremmin, eikä enää tavoilla, joilla perinteiset tiedonhakuprosessit on hahmotettu. Keskeisemmäksi nousee hakutuloksien rikastaminen erilaisella liitännäisellä tiedolla, luokittelemalla automaattisesti tuloksia tai poimimalla keskeisiä elementtejä tuloksista eri näkökulmista (*fasetoidusti*) hakutulokseen.

Hakutuloksia jalostetaan myös liittämällä niihin varsinaisten sisältöjen ulkopuolisia linkkejä, kuten arviointeja ja arvosteluja, paikkatietoja tai kuvia.

Hakutulosten analysoinnin välineet ovat viime vuosina kehittyneet huikkeilla tavoilla. Osa analyysimalleista on nykyisellään nähtävissä myös erilaisten julkisten hakupalvelujen yhteydessä, mutta monet niistä liittyvät yrityskäyttöön tarjolla oleviin intranet-palveluihin tai niiden hakupalvelujen lisäsovelluksiin.

Konferenssin näyttelyssä tutustuin esimerkiksi Alterionin tarjoamiin tiedon analysointimalleihin. Hakutulosten analysointia voitiin kohdentaa tiedonlähteen mukaan, jolloin voidaan erikseen tarkastella esim. blogeista, wikistä tai keskusteluryhmistä koottuun tietoon. Hakutuloksista voidaan tarkastella sitä, kuinka paljon aiheesta on kirjoitettu ja miten tuotettu tieto ja

kautuu ajallisesti. Milloin esimerkiksi aiheeseen on ollut kiinnostusta eniten ja kuinka kiinnostus on laantunut.

Sisältöihin päästään porautumaan myös tutkimmalla mielipiteiden jakautumista aiheesta. Millainen on puolesta tai vastaan kirjoittavien joukko tai mitä termejä käytetään aiheeseen liittyen. Näin saadaan esille erilaiset näkökulmat suhteessa aiheeseen, mutta myös keskustelun määrä ja laaja-alaisuus. Samankaltaisia analyysitapoja löytyy eri muodoissa myös yleisessä käytössä olevien hakupalvelujen yhteydestä, kuten linkkien jakelupalveluista ja Googlen erityispiirteistä.

Sosiaalisen median strategiat esiin

Keskustelu sosiaalisesta mediasta oli konferenssissa edennyt selvästi strategisempaan otteeseen. Enää ei esitelty niinkään sosiaalisen median sovelluksia kirjastojen ja tietopalvelujen käytössä, vaan parhaita käytäntöjä ja lähestymistapoja sosiaalisten medioiden hyödyntämiseen.

Mary Dee Ojala kehotti tietoammattilaisia lähemmään sosiaalisen median strategiassa liikkeelle peruskysymyksistä: mikä on ongelma ja miten sosiaalinen media on siihen ratkaisu? Sosiaaliseen mediaan kohdistuvat odotukset olisi siis hyvä tunnistaa heti alkuun.

Ojala kehottaa käyttäjää määrittelemään myös tarkemmin sen, mitä välineellä on tarkoitus saada aikaa ja miten siellä halutaan toimia ko. organisaatiossa. Mitä ensinnäkin organisaatio tavoittelee – onko tarkoituksena esimerkiksi tavoittaa asiakkaita, tukea PR-toimintaa tai saada aikaan laajempaa keskustelua halutuista aiheista.

Jos työntekijöiden oletetaan osallistuvan, mitä heiltä odotetaan, mikä verkossa on tai ei ole sopivaa työntekijän roolissa ja miten yhdistellään tai erotellaan yksityistä ja työkäyttöä. Luottamuksellisen tiedon rajat tulisi myös olla selvillä – avoimuutta tukevien välineiden käyttöön otto ei yleensä muuta sääntöjä organisaatiossa sen suhteen, minkä julkistamista pidetään kiellettyinä.

Riskienhallinta auttaa varautumaan

Brian Kelly johdatti ymmärtämään sosiaalisen median strategioita niihin liittyvien riskien näkökulmasta. Riskienhallinnasta onkin puhuttu sosiaalisen median osalta verrattain vähän. Käytönottajan kannalta se on kuitenkin luonteva osa suunnittelua, jossa pohditaan ajoissa, mitä tehdään tilanteissa, joissa ongelmia ilmenee. Tai miten vältetään käytäntöjä tai käytötapoja, jotka ovat riskialttiita.

Kellyn mukaan strategioita ja riskienhallintaa on pohdittava organisaatiokohtaisesti, sillä käytöpolitiikka ja valinnat on tehtävä siihen ympäristöön sopivaksi, joissa välineitä käytetään. Vastataan tulevaisuuden henkilökohtaisen tason päätöksiä, kuten millaisen viestin sosiaaliseen mediaan osallistumisella haluaa antaa, mitä asioita haluaa ajaa ja miltä haluaa näyttää (verkkoidentiteetti).

Kelly kehottaa pohtimaan välinekohtaisesti sitä odotettavia hyötyjä, haittoja, kustannuksia ja riskejä sekä riskejä välineen käyttämättä jättämisestä. Arviointia tarvitaan myös palvelun valmiusasteesta ja otaksutusta elinkaaresta sekä varautumismenettelyjä sisältöjen menetyksiin. Käytönoton jälkeenkin tulisi arvioida palvelun hyötyjä ja tuloksellisuutta.

Sosiaalisen median etuja ja riskejä tunnetaan nykyisellään jo laajalti. Hyötyinä on pidetty mm. globaalia alaa, joka mahdollistaa maksimaalisen menestyksen ja ennakoimattomia hyötyjä uusien yhteyksien kautta. Sosiaalisten medioiden on todettu myös ruokkivan toisiaan erilaisin liitännöin ja kytkennöin. Henkilökunnan osaamisen lisääntyminen ja mukanaolo siellä, missä asiakkaatkin ovat, on myös keskeinen hyöty.

Riskitekijöinä ovat toisaalta sisältöön ja palveluun liittyvät ongelmat (omistus, väärinkäyttö, menetykset, toiminnalliset ongelmat) tai välineen väärinkäyttö työssä. Ojala korosti, että osallistuminen sosiaalisiin medioihin ei takaa sitä, että median vaikutus on menestyksellinen – sosiaalinen media voi yhtä hyvin tuoda laaja-alaisia menetyksiä.

Sosiaalisen median strategia ja käyttöpolitiikka IBM:llä

Ian MacNaim toi esimerkiksi sosiaalisen median käytön IBM:llä. IBM:läisen käytössä on laaja valikoima erilaisia sosiaalisen median malleja mm. wiki, blogi, keskustelut ja yhteisöt, mikroblogit, linkkienhallinta (bookmarking), tiedostojen jakaminen ja IM (instant messaging). Verkkokonferenssit ovat käytössä puhelimen ja pikaviestien rinnalla.

– Jos on olemassa tietyn tyyppinen sosiaalinen media, IBM:llä on siitä sisäinen versio, toteaa MacNaim tyytyväisenä.

Sosiaaliselle medialle on myös IBM:llä strategia, johon kuuluu mm. ryhmäviestinnän suosiminen, sähköpostin minimointi, asioiden tekeminen yksinkertaisesti, hyvään nettikäytöksen kannustaminen sekä sopeutumiseen vuorovaikutukseen kanavissa, joita keskustelukumppani käyttää.

Talon sisäisessä käyttöpolitiikassa annetaan lisäksi henkilökohtaisen tason ohjausta, joka kävi si melkein eettisistä ohjeista, kuten

1. ole oma itsesi
2. puhu omasta puolestasi
3. kunnioita yleisöäsi
4. tuota lisäarvoa
5. älä osallistu riitoihin
6. korjaa oma-aloitteisesti ja mahdollisimman pian virheesi
7. käytä arvostelukykyä
8. älä unohda päivätyötäsi

Sosiaalinen media vaatii arviointia

Sosiaalisessa mediassa työskentely edellyttää myös monissa yhteyksissä arviointia siitä, mihin vastataan ja miten keskustellaan. *Charlene Lin* näkemykset asiakkaiden kohtaamisesta olivat radikaalisti käytännöllisiä: kaikkiin puheenvuoroihin ei tarvitse vastata, eikä kaikenlaisiin odotuksiin mennä mukaan. – Kaikkeen asiakaspalautteeseen ei voida vastata, täsmentää Li. – Asiakaspalautteeseen vastataan silloin, kun se on mielekasta. Asiakassuhde on myös ihmissuhde, jossa käsitkset suhteen laadusta voivat olla hyvin erilaiset. Vertailukohdan voi ottaa parisuhteen muodosta-

Kuvaaja: Päiviikki Karhula

Loppupaneelin huolen aiheena oli verkossa lisääntyvä valvonta

misesta, toinen haluaa deittejä ja toinen saattaa haluta naimisiin.

Sosiaaliseen mediaan on osin kohdistettu epärealistisia odotuksia. Tiedon jakelu työroolissakin on valikoivaa ja luo ammattikuvan. Kaikkea tietoa ei ole viisasta jakaa, eikä sitä edes saa jakaa. Yrityksien liikesalaisuudet ja luottamukselliseksi määritelty tieto luo omat rajansa.

Kilpailu oman työn edellytyksistä saattaa myös olla kovaa ja todellista ja edellyttää tiedon pitämistä itsellään julkistamiseen saakka. Konferenssin luennolla esimerkkinä mainittiin tutkija, joka kavahti pelkkää ehdotustakin tiedon jakamisesta menillään olevasta tutkimustyöstään sosiaalisessa mediassa, ”koska en kertoisi siitä kollegoilleni”.

Valvonnan läsnäolo ja verkkoviisaus

Valvonnan ja väärinkäytön mahdollisuudet tulivat myös aiempaa voimakkaammin esille. Charlene Li korosti, että sisältöjen tuottamisessa verkkoon on oltava tietoinen mahdollisista jälkivaiikutuksista ja työntekijöiden seuranta on lisääntynyt. – Varaudu siihen, että kaikki, mitä sinusta on verkossa kirjoitettu sinun nimelläsi, käydään läpi, jos haet merkittävää työpaikkaa, kuvaili Li. – Työntekijöiden työpanosta seurataan myös entistä tarkemmin.

Konferenssin päätöspaneelissa nostettiin valvonta esiin eräänä suurista kehitystrendeistä. Valvonnan mittasuhteet ovat jo hälyttävät, erityisesti USA:ssa, Britanniassa ja Australiassa. Ongelmana nähtiin myös se, että valvontaa aletaan usein laajentaa väärin perustein – esimerkiksi turvallisuudesta on tullut käsite, johon voidaan perusteetomasti vedota valvonnan laajentamisessa. Googlen mahdollista osuutta tulevaisuudessa valvonnan edesauttajana pohdittiin. Yrityksen massiivinen tiedon keruu ja pitkälle kehittyneet tiedonhaun ja analyysien välineet ovat yleisesti tunnettuja - niiden käyttö valvontayhteiskunnan välineinä olisi huolestuttavaa.

Valitettavasti tuntuksi keskustelusta jäi se, että keskustelu valvonnasta informaatioalalla on reippaasti myöhässä. Tiedonkeruun ja käsittelyn välineet ja mittasuhteet ovat jo kasvaneet niin mittaviksi, että laajentuvan valvonnan edessä informaatioalalla ollaan lähes neuvottomia. On hienan ristiriitaista, että informaatioalan merkittävälle toimijoille, jotka ovat nähneet ja tunteeneet erilaisten tiedonhallinnan ja analysoinnin välineiden ulottuvuudet, tulee ikään kuin yllätyksenä, että samoja välineitä käytetään laajamittaisesti ei-toivottavilla tavoilla. Toivottavaa silti on, että tietoammattilaistenkin piirissä toimittaisiin kansalaisten perusoikeuksien säilymiseksi ja valvontayhteiskuntakehityksen estämiseksi.

Kuvaaja: Päiviikki Karhula

Joulukuinen Lontoo oli kiireinen, mutta aurinkoinen